

Klasa: UP/I 430-01/2006-02/27
Urbroj: 580-03-06-17-02
Zagreb, 13. srpnja 2006.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 5. i članka 13. stavka 4. Zakona o državnim potporama («Narodne novine», broj 140/05), u upravnom postupku donošenja odobrenja na Prijedlog za pretvaranje potraživanja Republike Hrvatske u udjel temeljnom kapitalu poduzetnika Petrokemija d.d., Kutina, pokrenutom na zahtjev Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske, sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 78, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, sa 65. sjednice, održane 13. srpnja 2006., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da se Prijedlog za pretvaranje potraživanja Republike Hrvatske u udjel temeljnom kapitalu poduzetnika Petrokemija d.d., Kutina, ne odnosi na potporu u smislu odredbi ZDP-a.

II. Ovo rješenje bit će objavljeno u «Narodnim novinama».

Obrazloženje

1. Zaprimanje zahtjeva

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 19. svibnja 2006., od Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske (dalje: Ministarstvo), sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 78, zahtjev za davanje mišljenja na Prijedlog za pretvaranje potraživanja Republike Hrvatske u udjel u temeljnom kapitalu poduzetnika Petrokemija d.d., Kutina (dalje: Prijedlog za pretvaranje potraživanja), od 9. svibnja 2006., klasa: 423-01/06-01/18, urbroj: 526-03-01-01/8-02.

Potraživanje iz rečenog zahtjeva odnosi se na potraživanje za plin iz 1999., koje ukupno s kamatama obračunatim do 30. travnja 2006. iznosi 231.008.049,57 kn.

Uz Prijedlog za pretvaranje potraživanja dostavljen je Program financijske konsolidacije poduzetnika Petrokemija d.d. Kutina (dalje: Petrokemija d.d.) te Prijedlog Odluke Vlade Republike Hrvatske o stjecanju udjela Republike Hrvatske u temeljnom kapitalu poduzetnika Petrokemija d.d.

Iz Prijedloga za pretvaranje potraživanja proizlazi da je isti dostavljen Agenciji sukladno članku 11. stavku 1. Zakona o državnim potporama („Narodne novine“, broj 140/05; dalje: ZDP). Naime, prema članku 11. stavku 1. ZDP-a, davatelj državne potpore dužan je, prije upućivanja prijedloga akta koji sadrži državne potpore na usvajanje Vladi Republike Hrvatske (dalje: Vlada RH), isti dostaviti Agenciji na odobrenje. Agencija na prijedlog akta koji sadrži državne potpore izdaje rješenje sukladno odredbi članka 13. stavka 1. i 2. ZDP-a, a ne mišljenje kako je to zatražilo rečeno Ministarstvo.

2. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih podataka, te provedenih pravnih i ekonomskih analiza utvrđene su sljedeće činjenice:

2.1. Poduzetnik Petrokemija d.d.

Poduzetnik Petrokemija d.d. upisan je u registar Trgovačkog suda u Sisku pod matičnim brojem 080004355 i tvrtkom Petrokemija d.d., tvornica gnojiva. Sjedište poduzetnika je u Kutini, Aleja Vukovar 4. Sukladno članku 2. stavku 1. Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva („Narodne novine“ broj 9/02) poduzetnik Petrokemija d.d. pripada kategoriji velikih poduzetnika.

Naime, poduzetnik Petrokemija d.d. osnovan je kao dioničko društvo u potpunom vlasništvu poduzetnika INA Industrija nafte d.d. (dalje: INA d.d.) 1991. Godine 1996. poduzetnik INA d.d. prodao je cjelokupni udio u vlasništvu u poduzetniku Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (dalje: DAB). Godine 1997. DAB je prenio vlasništvo nad poduzetnikom Petrokemija d.d. Hrvatskom fondu za privatizaciju. Do svibnja 1999., na temelju Ugovora sklopljenog između poduzetnika INA d.d. i DAB-a, upravljanje poduzetnikom Petrokemija d.d. bilo je povjereno poduzetniku INA d.d.

Temeljni kapital poduzetnika Petrokemija d.d. iznosi 988.688.400,00 kn i podijeljen je na 2.471.721 dionica nominalne vrijednosti 400,00 kn.

Tablica 1. Struktura vlasništva u temeljnom kapitalu poduzetnika Petrokemija d.d. na dan 31. prosinca 2005.

Vlasnici	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu u %
Hrvatski fond za privatizaciju	1.210.822	48,99
PBZ d.d.	266.241	10,77
SZIF d.d.	123.994	5,02
Proficio d.d.	118.560	4,80
Hrvatska poštanska banka d.d.	100.711	4,07
PBZ d.d.	58.581	2,37
Raiffeisenbank austria d.d.	44.441	1,80
Republika Hrvatska, Vlada RH, Središnji državni ured za upravljanje imovinom	40.000	1,62
Centar banka d.d.	20.500	0,83
Županović Ante	19.728	0,80
Ostali	468.143	18,93
Ukupno	2.471.721	100.00

Iz Tablice broj 1. proizlazi da udjel Republike Hrvatske (Hrvatski fonda za privatizaciju, Hrvatska poštanska banke d.d., Vlada RH i Središnji državni ured za upravljanje imovinom) u temeljnom kapitalu poduzetnika Petrokemija d.d. iznosi 54,68 posto, dok udjel ostalih dioničara iznosi 45,32 posto.

Osnovna djelatnost poduzetnika Petrokemija d.d. je proizvodnja mineralnih gnojiva za poljoprivredu, proizvodnja tekućih gnojiva, proizvodnja čađa za gumarsku industriju te proizvodnja glina. Poduzetnik je jedini proizvođač mineralnih gnojiva u Republici Hrvatskoj (dalje: RH), a s obzirom na značenje poljoprivrede u bruto društvenom proizvodu, proizvodnja mineralnih gnojiva je od posebnog interesa za RH. Udjel poljoprivrede u bruto domaćem proizvodu u razdoblju 2003. – 2005. sudjeluje u iznosu od 6 posto godišnje.

Poduzetnik Petrokemija d.d. na dan 31. prosinca 2005. zapošljavao je 2.649 radnika.

2.1.1. Povezana društva poduzetnika Petrokemija d.d.

Povezana društva su društva u kojem poduzetnik Petrokemija d.d. ima većinski udjel ili većinsko pravo odlučivanja prilikom donošenja odluka o financijskoj i poslovnoj politici povezanog društva.

Poduzetnik Petrokemija d.d. ima dva povezana društva koja bitno ne utječu na rezultat poslovanja samog poduzetnika. U 100 postotnom vlasništvu poduzetnika Petrokemije d.d. jesu:

(i) Restoran Petrokemija d.o.o. Kutina. Vrijednost udjela na dan 31. prosinca 2005. je 2.714.582,51 kn.

(ii) Petrokemija export-import d.o.o. Novi Sad. Vrijednost udjela na dan 31. prosinca 2005. je 369.890,30 kn.

U poduzetnicima Luka Šibenik i Furmante d.o.o. Ljubljana, poduzetnik Petrokemija d.d. vlasnik je udjela koji su u strukturi vlasništva manji od 25 posto.

2.2. Analiza poslovanja poduzetnika Petrokemija d.d.

U razdoblju od 2003. do 2005. poduzetnik Petrokemija d.d. ostvario je financijski rezultat poslovanja koji je prikazan u Tablici 2.

Tablica 2. Financijski rezultat poslovanja poduzetnika Petrokemija d.d. u razdoblju 2003. – 2005. u 000 kn

Red. broj	Opis	Ostvareno 2003.	Ostvareno 2004.	Ostvareno 2005.
1.	ukupni prihodi	1.431.750	1.520.538	1.645.205
2.	ukupno rashodi	1.528.686	1.559.411	1.674.686
3.	dobit/gubitak	-96.981	-38.873	-29.481

Iz Tablice 2. razvidno je da je gubitak poduzetnika Petrokemija d.d. koji je u 2003. iznosio 96.981.000,00 kn u 2005. značajno smanjen, što je rezultat bržeg porasta ukupnih prihoda u odnosu na rast ukupnih rashoda u istom razdoblju.

Porast ukupnih prihoda u 2005. u odnosu na 2003. iznosi 15 posto, dok u istom razdoblju ukupni rashodi bilježe porast od 10 posto. Brži rast ukupnih prihoda proizlazi iz povećane proizvodnje u promatranom razdoblju i rasta cijene gotovih proizvoda.

U Tablici 3. prikazana je struktura ostvarenog ukupnog prihoda gdje je vidljivo da je porast ukupnog prihoda u 2005. u odnosu na 2003. ostvaren isključivo porastom poslovnih prihoda (15 posto), posebice prihoda ostvarenih na inozemnom tržištu (25 posto).

Tablica 3. Struktura ukupnog prihoda u 000 kn

Red. broj	Opis	Ostvareno 2003.	Ostvareno 2004.	Ostvareno 2005.
1.	Domaće tržište	643.487	609.829	678.243
2.	Inozemno tržište	724.556	847.464	907.173
3.	Ostali poslovni prihodi	40.272	32.563	40.794
4.	Poslovni prihodi (1+2+3)	1.408.315	1.489.856	1.626.210
5.	Financijski prihodi	23.390	30.682	18.995
6.	Izvanredni prihodi	0	0	0
7.	Ukupni prihodi (4+5+6)	1.431.705	1.520.538	1.645.205

U 2005. prihod ostvaren na inozemnom tržištu iznosi 56 posto ostvarenog poslovnog prihoda dok je udio ostvarenog prihoda na inozemnom tržištu u 2003. iznosio 51 posto, što upućuje na zaključak da je koncepcija poslovanja poduzetnika Petrokemije d.d. dobro postavljena.

Najznačajniji kupci proizvoda poduzetnika Petrokemija d.d. na inozemnom tržištu nalaze se u Sloveniji, Italiji, Austriji, Švicarskoj i Bosni i Hercegovini. Ovdje treba napomenuti da su neki najznačajniji kupci kao npr. Adriaoli iz Milana i Chemtrans iz Beča ujedno i

najveći dobavljač sirovina i materijala potrebnih za proizvodnju mineralnih gnojiva u poduzetniku Petrokemija d.d.

2.3. Razlozi negativnog poslovanja poduzetnika Petrokemija d.d.

2.3.1. Državna kontrola cijena i nemogućnost podmirenja obveza za plin iz 1999.

2.3.1.1. U razdoblju od 1993. do 2000. cijene gnojiva proizvedenog od strane poduzetnika Petrokemija d.d. na domaćem tržištu bile su, zbog potrebe obnove ratarske proizvodnje koja je tijekom rata pretrpjela značajne gubitke, pod neposrednom kontrolom države. Pravni temelj kontrole cijena bila je Odluka o obvezi prijave cjenika, odnosno tarifa određenih proizvoda i usluga („Narodne novine“ broj, 45/93, 47/93 i 78/93).

Mjera neposredne kontrole cijena mineralnih gnojiva bila je mehanizam kojim je tadašnja Vlada RH provodila politiku poticanja gnojidbe u cilju intenziviranja ratom i tranzicijom znatno uništene poljoprivredne proizvodnje u RH. Time su ostvareni pozitivni makroekonomski učinci u poljoprivredi, ali su negativni financijski učinci iskazani kroz gubitke u poduzetniku Petrokemija d.d.

Tijekom 1999. i 2000. odbijeno je 14 zahtjeva poduzetnika Petrokemija d.d. za povećanje prodajnih cijena gnojiva. Zbog stalnog rasta cijene plina i cijena sirovina potrebnih za proizvodnju mineralnih gnojiva poduzetniku Petrokemiji d.d. tek je od 1. prosinca 2000. dopušteno prvo povećanje prodajnih cijena mineralnih gnojiva.

Kontrola cijena od strane države prouzročila je visoke gubitke i povećanje nelikvidnosti poduzetnika Petrokemija d.d. što je dovelo do nemogućnosti podmirenja obveza za plin iz 1999. prema poduzetniku INA d.d. Naime, poduzetnik Petrokemija d.d. uredno je poduzetniku INA d.d. podmirivao obveze za plin do lipnja 1998. Međutim, nakon lipnja 1998. poduzetnik Petrokemija d.d. nije više bio u mogućnosti podmirivati obveze za plin, jer bi u suprotnom došlo do potpune blokade cjelokupnog poslovanja poduzetnika.

2.3.1.2. U cilju održavanja proizvodnje poduzetnika Petrokemija d.d. i ostvarenja strateških ciljeva u poljoprivredi, odgoda plaćanja duga za plin bila je predmet dogovora između poduzetnika INA d.d., poduzetnika Petrokemija d.d. i Vlade RH tijekom 1999. i 2000. Tijekom 2001. kao kompenzacijska mjera zbog državne kontrole cijena, otpisana je polovica duga za plin iz 1999.

Druga polovica duga za plin u iznosu od 187.328.636,10 kn reprogramirana je Ugovorom o reprogramiranju zaključenim između poduzetnika INA d.d. i poduzetnika Petrokemija d.d., 30. rujna 2001. Dug je reprogramiran na 6 godina uz jednu godinu početka, tj. 10 jednakih polugodišnjih iznosa, s tim da prvi obrok dospijeva 31. ožujka 2003.

No i nakon što je dug bio reprogramiran, a zbog ostvarenih gubitaka u poslovanju koji su nastali zbog državne kontrole cijena mineralnih gnojiva, poduzetnik Petrokemija d.d. nije bio u mogućnosti podmiriti isti.

Sporazumom zaključenim 26. lipnja 2003., između Vlade RH i poduzetnika INA d.d., utvrđeno je da je poduzetnik INA d.d. dužan RH 190.583 tone nafte, što je prema procjeni na dan 6. lipnja 2003. iznosilo 226.800.000,00 kn.

Rečenim Sporazumom također je utvrđeno da je poduzetnik Petrokemija d.d. temeljem rečenog Ugovora o reprogramu potraživanja dužna poduzetniku INA d.d. iznos od 205.751.000,00 kn (glavnica uvećana za kamatu i porez na dodanu vrijednost).

Nadalje, navedenim Sporazumom zaključenim između Vlade RH i poduzetnika INA d.d., gore navedeno potraživanje za plin poduzetnika INA d.d. prema poduzetniku Petrokemija d.d., preneseno je na Ministarstvo, dok je poduzetnik INA d.d. oslobođen obveza prema robnih rezervama RH s osnova duga za naftu.

S obzirom da poduzetnik Petrokemija d.d. nije bio u mogućnosti podmiriti svoju obvezu prema Ministarstvu, navedeni iznos od 205.751.000,00 kn uvećan za iznos pripisanih kamata na dan 30. travnja 2006. iznosi 231.008.048,57 kn.

2.3.1.3. Od 1994. RH je kao mjeru poticanja potrošnje mineralnih gnojiva odobrivala poljoprivrednicima regres za NPK gnojiva u iznosu od 250,00 kn po toni. Iznos od 250,00 kn bio je sastavni dio prodajne cijene NPK gnojiva. Regres se obračunavao na način da je poduzetnik Petrokemija d.d. prodajnu cijenu NPK gnojiva poljoprivrednicima umanjivao za iznos regresa, dok je iznos regresa za koji je prodajna cijena bila umanjena, poduzetnik Petrokemija d.d. naplaćivao od Vlade RH, odnosno od tadašnjeg Ministarstva poljoprivrede i šumarstva.

Dana 3. svibnja 1999. regres je ukinut, međutim ukidanje regresa nije pratilo povećanje prodajnih cijena NPK gnojiva. Zbog nemogućnosti povećanja prodajnih cijena NPK gnojiva, poduzetnik Petrokemija d.d. nije bio u mogućnosti nadoknaditi obustavu isplate regresa, što je poduzetniku Petrokemija d.d. do kraja 2000. uzrokovalo izravnu štetu od 100.900.000,00 kn.

Dio tih gubitaka trebao je biti saniran snižavanjem cijene plina u razdoblju od 1999. do 2000., o čemu su i vođeni pregovori u Vladi RH, međutim do toga nije došlo.

2.3.2. Nabava plina

Osnovni problem u poslovanju poduzetnika Petrokemija d.d. predstavlja nabava prirodnog plina koji se kao osnovni energent koristi za proizvodnju mineralnih gnojiva. U razdoblju od 2001. do 2005., tijekom zimskih mjeseci, poduzetniku Petrokemiji d.d. isporuka plina bila je obustavljena. Razlog tome nije samo zastarjelost plinoopskrbnog sustava nego i nedovoljan kapacitet plinovoda RH za opskrbu plinom, te nemogućnost skladištenja dodatnog plina potrebnog za potrošnju. Naime, potrošnja plina za kućanstva u RH se iz godine u godinu povećava, što ne prati i povećanje kapaciteta plinovodne mreže. Zbog toga bi redovita isporuka plina poduzetniku Petrokemija d.d. tijekom zimskih mjeseci, uzrokovala nestašicu plina nužno potrebnog kućanstvima kojima je plin glavni energent za grijanje.

Poduzetniku Petrokemija d.d. za nesmetanu proizvodnju potrebno je godišnje osigurati 650.000.000 do 700.000.000 m³ prirodnog plina. Za optimalno odvijanje proizvodnje poduzetniku je potrebno 90.000 m³ satne potrošnje. Međutim, kada isporuka plina padne na 60.000 m³ satne potrošnje, najprije dolazi do zastoja u proizvodnji amonijaka, a u kratkom vremenu nakon toga i obustave cjelokupnog proizvodnog procesa.

Tijekom obustave u zimskim mjesecima, zbog opasnosti od zamrzavanja poduzetnik mora održavati sva svoja postrojenja u tzv. „toplom stanju“ za što je potrebno 10.000 do

15.000 m³ na sat. Takvo održavanje postrojenja u cijelosti predstavlja gubitak, jer je za to vrijeme proizvodnja umjetnih gnojiva u potpunosti obustavljena.

Zastoj u proizvodnji zbog nedostatka isporuke plina u zimskim mjesecima u razdoblju 2001. - 2005. imao je za posljedicu smanjenu proizvodnju od 932.000 t mineralnih gnojiva, te je na razlici između prosječne prodajne cijene i prosječnih varijabilnih troškova (tzv. doprinos pokrića) izazvao ukupnu izravnu štetu od 464.400.000,00 kn.

U isto vrijeme, poduzetnik Petrokemija d.d. je u razdoblju 2003. - 2005. za troškove transporta plina i sredstava namijenjenih razvoju plinovodne mreže u RH uplatio 203.400.000,00 kn. Tako da je umjesto u modernizaciju vlastitih postrojenja i saniranje duga iz proteklih godina poduzetnik Petrokemija d.d. morao investirati u infrastrukturu u državnom vlasništvu.

2.3.3. Ratne štete

Poduzetnik Petrokemija d.d. tijekom domovinskog rata pretrpio je izravne i neizravne štete u iznosu od otprilike 230.000.000,00 kn koje je isti sanirao vlastitim sredstvima.

2.4. Proizvodni program poduzetnika Petrokemija d.d.

Osnovni proizvodni program poduzetnika Petrokemija d.d. odnosi se na proizvodnju mineralnih gnojiva (cca 90 posto). Proizvodnja mineralnih gnojiva u 2005. ostvarena je na razini 1.137.000 t, dok je za sljedećih pet godina planiran rast na razinu od 1.350.000 t što će bez povećanja udjela fiksnih troškova po proizvedenoj toni gnojiva osigurati poduzetniku Petrokemiji d.d. poslovanje bez gubitka.

Tablica 4. Prodaja proizvoda poduzetnika Petrokemija u razdoblju 2003. - 2005.

Red. broj	Proizvodi	Ostvareno 2003.	Ostvareno 2004.	Ostvareno 2005.
1.	Urea	338.941	366.136	370.658
2.	Kan	224.468	274.115	270.597
3.	NPK	482.777	471.666	495.928
4.	UKUPNO	1.046.186	1.111.917	1.137.183

Iz Tablice 4 razvidno je da prodaja osnovnih proizvoda poduzetnika Petrokemija d.d. u posljednje tri godine bilježi stalan rast, tako da su prodane količine mineralnih gnojiva u 2005. za 9 posto veće nego u 2003. Ako se uzme u obzir da su poslovni prihodi za isto razdoblje porasli za 15 posto može se zaključiti da porast poslovnih prihoda s osnove povećanja cijena gotovih proizvoda iznosi svega 6 posto.

2.5. Financijski plan poduzetnika Petrokemija d.d.

Plan prodaje Petrokemije d.d. temelji se na ocjeni blagog rasta domaće potrošnje mineralnih gnojiva i prodajne cijene što je u izravnoj korelaciji s cijenama ulaznih sirovina i energenata.

Tablica 5. Financijski plan poduzetnika Petrokemija d.d. u razdoblju 2006. - 2010 u 000 kn

Opis	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Ukupni prihodi	1.813.879	1.923.256	2.064.228	2.096.890	2.145.884
Ukupni rashodi	1.863.328	1.921.427	2.043.865	2.068.569	2.105.625
DOBIT/GUBITAK	-49.449	1.829	20.363	28.321	40.259

Iz Tablice 5. razvidno je da poduzetnik Petrokemija d.d. planira od 2007. poslovati s dobitkom. Dobit u poslovanju planirana je na realnim osnovama koji se temelje na pozitivnim trendovima koji vladaju na tržištu mineralnih gnojiva, a što će se odraziti kroz povećanu proizvodnju i blagi rast cijena proizvoda na domaćem i stranom tržištu.

Strateški cilj prodaje je nastavljane procesa fokusiranja na postojeća inozemna tržišta kao i na tržišta u državama koja graniče s RH (Slovenija, Bosna i Hercegovina, Mađarska), uz maksimalno povećanje prodaje na lokalnom i regionalnim tržištu, a što je sve popraćeno usporenijim porastom troškova poslovanja u odnosu na porast poslovnog prihoda.

Nadalje, od lipnja 2003. poduzetnik Petrokemija d.d. nalazi se u kotaciji javnih dioničkih društava Zagrebačke burze. Cijene dionice Petrokemije d.d. od trenutka stavljanja u kotaciju pokazuju stalni trend rasta.

Prva transakcija obavljena je 22. prosinca 2003. po cijeni od 30 kn za dionicu, da bi na dan 31. prosinca 2005. cijena dionice iznosila 114 kn. Rast cijena dionica nastavljen je i početkom 2006., tako da je u prvom tromjesečju cijena dionice iznosila oko 130 kn. U razdoblju od početka kotiranja dionica poduzetnika Petrokemija d.d. na Zagrebačkoj burzi ostvaren je ukupan promet dionicama u iznosu od 145.800.000,00 kn što ukazuje na interes ulagača i predviđanje mogućnosti dugoročne zarade.

2.6. Prijedlog za pretvaranje potraživanja

U sadašnjem trenutku poduzetnik Petrokemija d.d. ostvaruje gubitak u poslovanju, a uzroci su: neisporuka plina tijekom zimskih mjeseci u razdoblju 2001. - 2005., državna kontrola cijena mineralnih gnojiva tijekom 90-tih godina, ukidanje regresa za mineralna gnojiva, tako da poduzetnik Petrokemija d.d. nije u mogućnosti podmiriti dug za plin iz 1999. Stoga je Ministarstvo predložilo Vladi RH da donese odluku kojom se Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva – Ravnateljstvu za robne zalihe daje suglasnost da potraživanje od poduzetnika Petrokemija d.d., za plin iz 1999. (koji je prenesen na RH – Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva – Ravnateljstvo za robne zalihe, prema Sporazumu između Vlade RH i poduzetnika INA d.d. od 26. lipnja 2003.), zaključno s 30. travnja 2006. u ukupnom iznosu od 231.008.049,57 pretvori u udjel u temeljnom kapitalu poduzetnika Petrokemija d.d.

Ministarstvo je nadalje navelo da će, ukoliko dođe do pretvaranja potraživanja u temeljni kapital poduzetnika Petrokemija d.d., vlasnički udjel RH u postupku privatizacije moći prodati po znatno višoj tržišnoj cijeni od današnje, zbog stalnog rasta cijene dionica poduzetnika na tržištu.

Kao što je i razvidno iz Tablice 1. udjel RH u temeljnom kapitalu poduzetnika Petrokemija d.d. iznosi 54,68 posto, odnosno RH putem svojih tijela ima u vlasništvu 1.351.533 dionica.

Pretvaranjem potraživanja u temeljni kapital poduzetnika Petrokemija d.d. udjel RH povećao bi se s 54,68 posto na 63,26 posto, odnosno RH bi povećala broj dionica u svojem vlasništvu za 15,69 posto, odnosno za 577.520 dionica, tako da bi ukupan broj dionica u državnom vlasništvu iznosio 1.929.053.

Tablica 6. Udjel RH u vlasničkoj strukturi poduzetnika Petrokemija d.d. nakon pretvaranja duga za plin u udjel u temeljnom kapitalu

1. Ukupan broj dionica	2. Nominalna vrijednost dionice	3. Broj dionica u vlasništvu RH	4. Vlasništvo RH u %(3/1)
3.049.241	400,00 KN	1.929.053	63

2.7. Izvori financiranja

Financiranje poduzetnika Petrokemija d.d. iz tuđih izvora sredstava prikazanih u Tablici 7., ukazuje na činjenicu da u ukupnim izvorima za 2005., tuđi izvori sredstava čine 49 posto, što upućuje na relativno dobar odnos između tuđih i vlastitih izvora sredstava.

Međutim, ako se uzme u obzir da se dugoročne obveze odnose uglavnom na iznos duga za plin iz 1999. tada je vidljivo da se poslovanje poduzetnika, kada su u pitanju tuđi izvori financiranja, financira isključivo putem kratkoročnih kredita i na teret dobavljača, što značajno utječe na poslovni rezultat poduzetnika.

Prema tome, rješavanje duga za plin iz 1999. značajno bi povećalo bonitet Petrokemije d.d. te bi poslovne banke bile spremnije odobravati dugoročne kredite a što bi u konačnici rezultiralo manjim financijskim rashodima poduzetnika odnosno daljem smanjenju gubitka.

Tablica 7. Dugoročne i kratkoročne obveze u 000 kn

Opis	2003.	2004.	2005.
Kratkoročne obveze	423.989	489.422	505.433
Dugoročne obveze	218.674	222.324	228.113
Ukupno obveze	642.663	711.746	733.546

3. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Vijeće) razmatralo je Prijedlog za pretvaranje potraživanja na 65. sjednici, održanoj 13. srpnja 2006.

Pri donošenju odluke, Vijeće je uzelo u obzir sve dostavljene isprave i podatke, te rezultate provedenih pravnih i ekonomskih analiza.

Prvenstveno je utvrđeno da pretvaranje potraživanja u temeljni kapital poduzetnika Petrokemija d.d. ne predstavlja rješavanje postojećih mjera nego se odnosi na buduću mjeru a koja proizlazi kao posljedica duga za plin nastalog 1999. Naime, Vlada RH odobrit će pretvaranje potraživanja Ministarstva u temeljni kapital tek nakon odobrenja od strane Agencije.

Vijeće je prilikom odlučivanja je li pretvaranje potraživanja u temeljni kapital predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavka 1. ZDP-a uzelo u obzir sve uvjete koji moraju biti ispunjeni da bi određena mjera predstavljala državnu potporu: da je riječ o prijenosu ili smanjenju priliva državnih sredstava; da sredstva predstavljaju potporu koja korisniku potpore donose ekonomsku prednost koju isti ne bi ostvario kroz svoje redovno i normalno poslovanje; da se u konkretnom slučaju predložena sredstva dodjeljuju korisniku na selektivnoj osnovi; da dodjelom sredstava na predložen način postoji mogućnost narušavanja tržišnog natjecanja davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore osobito u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza RH koje proizlaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju («Narodne novine - Međunarodni ugovori», broj 14/01, 14/02, 1/05 i 7/05).

Vijeće je zaključilo da pretvaranje potraživanja u temeljni kapital poduzetnika Petrokemija d.d. ne predstavlja državnu potporu jer nisu kumulativno ispunjeni svi prethodno navedeni uvjeti da bi se pretvaranje potraživanja u temeljni kapital moglo smatrati državnom potporom. U konkretnom slučaju nije ispunjen uvjet prema kojem bi, pretvaranjem potraživanja u temeljni kapital, poduzetnik Petrokemija d.d. stekao ekonomski prednost na tržištu koju ne bi ostvario kroz svoje redovno i normalno poslovanje.

Naime, Vijeće je prilikom donošenja odluke uzelo u obzir činjenicu da je negativan financijski rezultat, odnosno gubitak u poslovanju posljedica okolnosti na koje poduzetnik Petrokemija d.d. nije mogao utjecati: državna kontrola cijena, ukidanje regresa za mineralna gnojiva te obustava isporuke plina tijekom zimskih mjeseci kao i pretrpljene ratne štete. Gubitke u poslovanju koji su nastali zbog navedenih razloga, poduzetnik Petrokemija d.d. uglavnom je sam snosio, zbog čega nije mogao podmiriti dug za plin iz 1999.

Ukupni iznos štete koju je poduzetnik Petrokemija d.d. pretrpio zbog navedenih okolnosti iznosi 982.629.000,00 kn i odnosi se na sljedeće:

- 187.329.000,00 kn preostale nekompensirane štete nastale temeljem državne kontrole cijena u razdoblju od 1993. – 2000.,
- 100.900.000,00 kn štete nastale temeljem ukidanja regresa za NPK gnojiva,
- 464.400.000,00 kn štete nastale neisporukom plina tijekom zimskih mjeseci,
- 230.000.000,00 kn odnosi se na pretrpljenu ratnu štetu.

Bez uzimanja u obzir pretrpljene ratne štete, pretvaranje potraživanja za plin iz 1999. u iznosu od 231.008.0049,57 kn u udjel u temeljnom kapitalu poduzetnika predstavljalo bi kompenzaciju od 31 posto u odnosu na ukupne štete koje su posljedice opisanih mjera koje je prema poduzetniku Petrokemija d.d. nametnula RH kao njen vlasnik, te je iz navedenog razvidno da nije riječ o mjeri koja u sebi sadrži prekomjernu kompenzaciju.

Naime, Vijeće je prilikom donošenja odluke uzelo u obzir činjenicu da se poduzetnik Petrokemija d.d. bez obzira na ukupan iznos štete koju je pretrpio, Ministarstvu obratio samo za nadoknadu štete koja se odnosi na dug za plin iz 1999.

Osim što je u konkretnom slučaju riječ o mjeri kompenzacije za štete koje je, tijekom proteklih godina, poduzetnik Petrokemija d.d. morao sam snositi, a koje su istom bile nametnute od strane RH kao većinskog vlasnika, može se zaključiti da se pretvaranjem potraživanja u temeljni kapital poduzetnika, RH ponaša kao privatni investitor, što također isključuje mogućnost da je riječ o državnoj potpori.

Vijeće je zaključilo da će pretvaranje potraživanja za plin iz 1999. u udjel u temeljnom kapitalu poduzetnika, s obzirom na financijski plan poduzetnika, opisan u točki 2.5. obrazloženja ovog rješenja koji je utemeljen na realno ostvarivim ciljevima, omogućiti poduzetniku Petrokemija d.d. poslovanje s dobitkom. Pretvaranje potraživanja za plin iz 1999. u udjel u temeljnom kapitalu poduzetnika, također bi značajno povećalo bonitet poduzetnika, što bi istome omogućilo financiranje putem dugoročnih kredita, a što bi u konačnici također doprinijelo ostvarenju pozitivnog poslovanja.

Nadalje, tržišna vrijednost dionica poduzetnika Petrokemije d.d. u stalnom je porastu, kao što je to opisano u točki 2.5. obrazloženja ovog rješenja i buduća privatizacija poduzetnika omogućile bi RH kao većinskom vlasniku povrat iznosa koji je pretvoren u temeljni kapital.

Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki I. obrazloženja ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 18. ZDP u svezi s člankom 13. stavkom 4. ZDP, rješenja Agencije kojima se utvrđuje da se prijedlog akta kojim se namjerava dodijeliti potpora ne odnosi na potporu koja se u smislu ZDP-a smatra državnom potporom, objavljuju se u «Narodnim novinama», stoga je odlučeno kao u točki II. obrazloženja ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku. Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovog rješenja.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Olgica Spevec

Dostaviti:

1. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, n/r. g. Branka Vukelića, ministra; 10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara,
2. Petrokemija d.d., n/r predsjednika Uprave; 44320 Kutina, Aleja Vukovar 4,
3. Pismohrana (ovdje).